

วิจารณ์หนังสือ

Book Review

กฎหมายมหาชน

Introduction to Public Law (in Thai)

วิจารณ์หนังสือ “กฎหมายมหาชนเบื้องต้น” เขียนโดย ศาสตราจารย์ ดร. บุญศรี มีวงศ์โฆษ จัดพิมพ์โดยโครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน้า 336 หน้า พิมพ์เมื่อมิถุนายน พ.ศ. 2555 ราคา 250 บาท หนังสือนี้แบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนที่หนึ่งว่าด้วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายมหาชน ส่วนที่สองว่าด้วยแขนงต่างๆ ของกฎหมายมหาชน เมื่อได้สังเกตดูบรรณานุกรมก็พบว่าผู้เขียนอิงอยู่บนตำราของเยอรมันมาก

ในส่วนที่หนึ่ง ผู้เขียนได้กล่าวถึงรัฐแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดองค์กรของรัฐ ลักษณะพิเศษของกฎหมายมหาชนและในบทสุดท้ายของส่วนที่หนึ่งคือบทที่ 4 ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ของรัฐสมัยใหม่ คือกล่าวถึงหลักประชาธิปไตย หลักนิติรัฐ หลักความสมานฉันท์ ซึ่งกล่าวถึงเรื่องหน้าที่ของรัฐในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย

ในส่วนที่สอง ซึ่งกล่าวถึงแขนงต่างๆ ของกฎหมายมหาชน ผู้เขียนได้กล่าวถึงกฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง ในบทที่ 7 ผู้เขียนได้กล่าวถึงบทบาทของรัฐในการดำเนินเศรษฐกิจ โดยใช้ชื่อว่า กฎหมายมหาชนทาง

“Introduction to Public law” (in Thai) is written by Professor Doctor Boonsri Mewongse-ukose and printed by the Project for Production of Textbooks and Teaching Materials of Faculty of Law of Thammasat University. This publication of the Moral Science University was published in June of 2012. It is priced at 250 baht and has a length of 336 pages. The book is composed of two parts. Part one deals with the general knowledge on public law and parts two deals with several branches of public law. The bibliography reveals that the author heavily relied on German materials.

In the first part he has discussed about the state the fundamental thoughts on the organizations of the state, the special features of the public law and in the fourth chapter which is the last chapter of the first part he has mentioned about the principles of modern states viz democracy, legal state or *rechtstaat* and conciliation whereby the state is required to protect the environment also.

In the second part, the author has

เศรษฐกิจ ในบทที่ 8 ผู้เขียนได้กล่าวถึงกฎหมายการคลัง ในบทสุดท้ายคือบทที่ 9 ผู้เขียนได้กล่าวถึงกฎหมายภาษี

โดยหลักแล้ว ผู้เขียนพยายามอธิบายถึงหลักการทั่วไปแต่ละเรื่องโดยยกตัวอย่างจากประเทศเยอรมัน ในขณะที่เดียวกันก็แสดงถึงสิ่งที่เป็นอยู่ในประเทศไทย ซึ่งนับเป็นการให้ความรู้แก่นักศึกษาโดยใช้วิธีการเปรียบเทียบกฎหมายอยู่ในที่ ผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึงกฎหมายอาญาในฐานะเป็นกฎหมายมหาชนโดยเฉพาะ อาจเป็นด้วยว่าวิชากฎหมายอาญาจัดเรียนเป็นวิชาสำคัญในมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว ในเรื่องของการจัดหมวดหมู่นั้น ในบางประเทศเช่นฝรั่งเศสก็จะนิยมจัดกฎหมายอาญาอยู่ในหมวดของกฎหมายเอกชน ซึ่งเป็นการคิดในเชิงผลของการใช้กฎหมายว่าคงเกิดแก่บุคคลผู้ได้รับโทษเท่านั้น ผู้เขียนได้ย้าว่ากฎหมายมหาชนต้องศึกษาแบบเชิงสหวิทยาการ โดยพิจารณาถึงประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์ ซึ่งผู้วิจารณ์เห็นด้วย

โดยทั่วไปในหนังสือเล่มนี้เป็นคำอธิบายเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายมหาชนที่ดีมากเล่มหนึ่ง แต่ผู้วิจารณ์มีข้อสังเกตว่าเนื้อความว่าด้วยการมีผลใช้บังคับของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับ พ.ศ. 2466 อาจจะคลาดเคลื่อน ผู้เขียนน่าจะตรวจสอบดูอีกครั้งหนึ่ง เท่าที่ผู้วิจารณ์จำได้กฎหมายฉบับนั้น ไม่เคยมีการนำมาใช้เลยแม้จะได้ประกาศเป็นกฎหมายแล้วก็ตาม

ผู้วิจารณ์ขอแสดงความยินดีกับผู้เขียนที่นำเสนอความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายมหาชนได้อย่างทะมัดทะแมงและกะทัดรัด

ศาสตราจารย์พิชัยศักดิ์ หรยางกูร

mentioned about the various branches of public law namely, constitutional law, administrative law and at chapter 7 he has discussed the role of the state in handling the economy. He has discussed fiscal law in chapter 8 and taxation law in chapter 9.

In general, the author has tried to explain the general principles of each matter by using the German experiences as a kick-off and mean while put the practice of Thailand into the scene. This is a matter of comparative law method which helps enrich the students. Dr. Boonsri skips the criminal law. It could be that it is a well wrought subject in the curricula of the Thammasat University. And in term of classification in France in particular, criminal law is listed as private law. It may be the outcome of perception made from the angle of the convicted, an individual. The author also emphasizes that public law study must be done through a multi-disciplinary approach.

In general this is a very good book on introduction to public law. The reviewer does observe that the first version of the first two books of the C.C.C. (B.E. 2466 or 1923 A.D.) did not see its day of implementation at all. The author should take another look on this matter.

The reviewer would like to congratulate the author on his success in producing such a concise but forceful introduction to public law

Professor P. HORAYANGKURA